

Merknadsbehandling

Planprogram for kommunedelplan klima og miljø

Behandling av innspill og merknader etter høring og offentlig ettersyn av planprogram. Høringsperiode fra 19.12.2023 til 06.02.2024.

Det er totalt kommet inn 15 høringsuttalelser og innspill. Disse er oppsummert og kommentert i tabellen under.

Nr.	Fra	Uttalelse	Kommentar
Sektormyndigheter			
1	Riksantikvaren 21.12.2023	Fylkeskommunen representerer kulturminneforvaltningen i saker etter plan- og bygningsloven. Eventuelle merknader fra Riksantikvaren vil bli innarbeidet i fylkeskommunens uttalelse. Riksantikvaren legger til grunn at varsel om oppstart og høring av planprogram også er sendt til Trøndelag fylkeskommune.	Trøndelag fylkeskommune står som mottaker av varsel om oppstart og høring av planprogram. Tas til orientering.
2	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap 21.12.2023	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) skriver i sin automatiske tilbakemelding at det er Statsforvalteren som skal følge opp at hensynet til samfunnsikkerhet er ivaretatt i plansaker. DSB samarbeider med Statsforvalteren og vil gi innspill til Statsforvalteren dersom det er nødvendig. Dersom det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken eller hvis plansaken gjelder areal knyttet til etablert eller planlagt storulykkevirksomhet, bes det om at høringen sendes på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.	Kommunedelplanen for klima og miljø krever ikke direkte involvering av DSB, og omfatter ikke areal knyttet til storulykkevirksomhet. Tas til orientering.
3	Norges vassdrags- og energidirektorat 11.01.2024	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skriver i sin uttalelse at planprogrammet fremstår som grundig og gjennomarbeidet og fremstår som et godt grunnlag for det videre klima- og miljøarbeidet. NVE opplyser i uttalelsen om ulike økonomiske støtteordninger for klimatilpasning, miljøtiltak og kartlegging og sikring mot naturfare, både i regi av NVE og av Miljødirektoratet.	Tas til orientering. Tas til orientering.

		I uttalelsen presenterer NVE flere momenter som er direkte relevante for arbeidet med ny kommuneplanens arealdel (KPA), men som ikke er relevant for kommunedelplanen for klima og miljø.	Momenter som er relevante for KPA, men som ikke har relevans for kommunedelplanen for klima og miljø, spilles videre til arbeidsgruppen for KPA.
4	Statens vegvesen 11.01.2024	Statens vegvesen skriver i sin uttalelse at de ikke har merknader til forslaget til planprogram eller varsel om oppstart av planarbeidet. De vil eventuelt komme tilbake med en endelig uttalelse nå planen sendes på høring.	Tas til orientering.
6	Trøndelag fylkeskommune 25.01.2024	<p>Trøndelag fylkeskommune skriver i sin uttalelse at planprogrammet er oversiktlig, strukturert og viser til et meget godt utgangspunkt for arbeid innenfor klima- og miljøområdet.</p> <p>Fylkeskommunen skriver også i sin uttalelse at de legger merke til at det er valgt å rette fokus mot miljø i stedet for energi. De påpeker herunder at energi er nært knyttet til grønn omstilling, og presenterer en oppsummering av hoveddriverne for den fremtidige energisituasjonen i Trøndelag.</p> <p>Fylkeskommunen anbefaler å følge med på arbeidet med energistrategi for Trøndelag frem mot 2050 som ventes å være ferdig i 2025, samt oppfølgingen av arbeidet med <i>NOU 2023:25 Omstilling til lavutslipp – Veivalg for klimapolitikken mot 2050</i>.</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Relevante problemstillinger og utfordringer knyttet til energi og Ørland kommunes klima- og miljøarbeid tas inn i planarbeidet.</p> <p>Tas til orientering.</p>
7	Fiskeridirektoratet 29.01.2024	<p>Fiskeridirektoratet skriver i sin uttalelse at planprogrammet er oversiktlig og gir god informasjon om arbeidet med klima- og miljøplanen. Direktoratet ser positivt på at kommunen har startet arbeidet med en egen kommunedelplan for klima og miljø, og ønsker kommunen lykke til med det videre planarbeidet og ber om å få planen på høring når den er klar til offentlig ettersyn.</p> <p>Fiskeridirektoratet skriver videre at nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er sentrale for å fremme bærekraftig utvikling, og trekker frem at å nå målene om reduserte klimagassutslipp, ansvarlig</p>	<p>Tas til orientering. Den samme listen med høringsparter for forslaget til planprogram vil benyttes i forbindelse med høring av selve planforslaget.</p> <p>Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 er lagt inn i planprogrammet som en overordnet føring, og vil</p>

		<p>forbruk, ressursbruk og bevaring av naturmangfold blir viktige planutfordringer fremover.</p> <p>Fiskeridirektoratet peker på at en bærekraftig havforvaltning blant annet handler om å hindre forurensning, forsøpling og forgiftning, utrydning av dyreliv og korallrev, samt om å utnytte havets ressurser på en langsiktig og holdbar måte. Direktoratet ønsker å fremheve at man i økende grad må integrere konsekvensene av klimaeffektene i forvaltningen, samt at havets miljøtilstand er sterkt påvirket av andre former for utslipp.</p> <p>Direktoratet påpeker viktigheten av en nær kopling mellom klima- og miljøplanen og kommuneplanens samfunns- og arealdel. De skriver videre i sin uttalelse at sett i lys av klimaperspektivet er det viktig å ivareta og opprettholde viktige tilgjengelige fiskefelt nær kysten gjennom kommuneplanens arealdel, slik at det blir kortest mulig avstand til fiskefeltene og ressursene i havet.</p> <p>Avslutningsvis skriver direktoratet at det ut fra deres ansvarsområder alltid er ønskelig med mål som medfører at tilførsel av forurensning eller miljøgifter til sjømiljøet minimaliseres, samt tiltak som følger opp dette. Mål og tiltak som medvirker til at forurensning i sjøområdene får langsiktige og tilfredsstillende løsninger, med særlig hensyn til fiskeri- og havbruksinteresser og marint biologisk mangfold, vil også være positive etter direktoratets syn.</p>	<p>dermed tas med videre i planarbeidet.</p> <p>Tas til orientering.</p> <p>Kommunedelplanen for klima og miljø følger opp flere av målene fra kommuneplanens samfunnsdel og vil inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget til kommuneplanens arealdel.</p> <p>Konkrete mål for Ørland kommunes arbeid innenfor klima og miljø vil identifiseres i planarbeidet og eventuelt tas inn i selve planforslaget.</p>
8	Mattilsynet 31.01.2024	<p>Mattilsynet skriver i sin uttalelse at det er positivt at kommunen utarbeider en kommunedelplan for klima og miljø for å få bedre oversikt over miljøstatusen i kommunen samt for å kunne etablere en strategi for å nå de nasjonale klima- og miljømålene.</p> <p>Mattilsynet skriver videre at FNs bærekraftsmål er høyst relevante for arbeidet med kommunedelplanen for klima og miljø, og støtter de målene som det er vist til i planprogrammet. Samtidig påpeker Mattilsynet at det er noen relevante mål som ikke er nevnt i planprogrammet, og viser til mål 3</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Bærekraftsmålene må nødvendigvis ses i sammenheng for å oppnås. I planprogrammet er de mest sentrale målene for klima og miljø nevnt,</p>

		<p>«God helse og livskvalitet», mål 9 «Industri, innovasjon og infrastruktur», mål 11 «Bærekraftige byer og lokalsamfunn» og mål 12 «Ansvarlig forbruk og produksjon».</p> <p>Mattilsynet viser til <i>Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027</i> og trekker frem et utdrag fra denne som er relevant for arbeidet med kommunedelplanen for klima og miljø med tanke på drikkevann og vannforsyning. I utdraget står det at drikkevannsføremster må beskyttes mot forurensning med hensynssoner med tilhørende planbestemmelser.</p> <p>I forslaget til planprogram er <i>Regional vannforvaltningsplan 2022-2027</i> tatt inn blant de overordnede føringene. Planen er særlig viktig for arbeidet med å nå målene i vannforskriften. Mattilsynet skriver i sin uttalelse at i tillegg til vannforskriften bør drikkevannsforskriften legges til grunn i arbeidet, og at disse to forskriftene bør ses i sammenheng.</p> <p>Mattilsynet peker på at det ikke fremgår av planprogrammet om <i>Nasjonale mål for vann og helse</i> skal legges til grunn for planarbeidet. Det er ventet at en ny utgave av disse skal komme i 2024. Blant målene finner man konkrete mål for både avløp, drikkevannsforsyning og infrastruktur for vann og avløp.</p> <p>I tillegg trekker Mattilsynet frem flere aktuelle tema for kommunedelplanen for klima og miljø, blant annet nevnes behovet for helhetlig forvaltning, hindring av punktutslipp av avløpsvann, forvaltningspraksis som tar hensyn til klimaendringer, tiltak for å redusere muligheten for nydanning av mikroplast og viktigheten av god tilgjengelighet når det gjelder gjenbruksstasjoner og liknende avfallsmottak.</p>	<p>men flere av de resterende målene og deres delmål er relevante for planarbeidet.</p> <p>Innspill om sikring av drikkevannskilder og areal til infrastruktur for vannforsyning og avløp spilles videre til arbeidsgruppen for kommuneplanens arealdel.</p> <p>Ivaretagelse av vannmiljø, slik det er omtalt i planprogrammet, omfatter også ivaretagelse av drikkevannsføremster. Tas med videre i planarbeidet.</p> <p><i>Nasjonale mål for vann og helse</i> tas inn i planprogrammet blant de overordnede føringene for planarbeidet.</p> <p>Tas med videre i planarbeidet.</p>
9	<p>Statsforvalteren i Trøndelag 31.01.2024</p>	<p>Statsforvalteren i Trøndelag skriver i sin uttalelse at det vil være positivt å ha med konkrete tiltak knyttet til jordvern og hvordan redusere nedbygging av dyrka jord i kommunedelplanen for klima og miljø.</p>	<p>Tas med videre i planarbeidet. Konkrete tiltak kan også være aktuelle for handlingsdelen.</p>

		<p>Statsforvalteren skriver videre at reduksjonen på 13% i opptak av klimagasser i skog i Ørland fra 2010 til 2015 delvis skyldes avskoging. Statsforvalteren skriver at dette er en bekymringsverdig utvikling som kommunen bør adressere i klima- og miljøplanen. Det påpekes videre at det for klimagassutslipp ikke er likegyldig hvilken skog som omdisponeres, skog med høy bonitet har størst produksjonsevne og medfølgende karbonopptak, og i boreal skog lagres mesteparten av karbonet i jordsmonnet.</p> <p>Statsforvalteren skriver i uttalelse at det er positivt at kommunen skal lage en kommunedelplan for klima og miljø, og at planprogrammet er oversiktlig og er et godt utgangspunkt for det videre arbeidet.</p> <p>Videre skriver Statsforvalteren at det er viktig at tiltak som utarbeides blir så konkrete som mulig for å sikre at planen kommer til nytte for kommunen. Kommunen bør også utarbeide en oversikt over karbonrike arealer, oversikten vil også være nyttig for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Konkrete tiltak for å forebygge skader som følge av overvann i byer og tettsteder kan være vassdragstiltak som restaurering av bekker og vassdrag, samt anerkjennelse av myrenes funksjon som fordrøyningsmagasin i forbindelse med overvannshåndtering.</p> <p>Avslutningsvis skriver Statsforvalteren at klima og miljø er relevant for sektorområdene folkehelse og barn og unges interesser. Medvirkning er et viktig grep for bevisstgjøring og skape forståelse og eierskap. Det kan være behov for tilrettelagte medvirkningsprosesser for barn og unge, og Statsforvalteren nevner samarbeid med skolene som et mulig tiltak for slik medvirkning.</p>	<p>Tas med videre i planarbeidet.</p> <p>Tas til orientering.</p> <p>Tas med videre i planarbeidet. Kartlegging av karbonrike arealer som myrer og våtmarker kan inngå som en del av arbeidet med kommunedelplanen for naturmangfold, da dette er viktige områder også for naturmangfold.</p> <p>Innspill om medvirkning fra barn og unge tas med videre i planarbeidet. Gjennomføring av medvirkningsopplegg i samarbeid med skolene kan bli aktuelt.</p>
10	Kystverket 01.02.2024	<p>Kystverket kommer i sin uttalelse med forslag til tema som kan være aktuelle for kommunedelplanen for klima og miljø. Disse temaene omhandler blant annet mål og tiltak for å redusere klimagasser fra båter og fartøy i kommunalt farvann, samt jobbe mot å få godstransporten over fra veg til sjø.</p>	<p>Tas med videre i planarbeidet. Konkrete tiltak kan også være aktuelle for handlingsdelen.</p>

12	Sametinget 05.02.2024	Sametinget skriver i sin uttalelse at de ikke har spesifikke innspill til planprogrammet. Sametinget vil imidlertid vise til at reindriften i de sørsamiske områdene er helt sentral for opprettholdelsen av den sørsamiske kulturen, og at kommunens planlegging derfor må sikre reindriften det nødvendige arealvernet for å kunne drive.	Tas til orientering.
Interesseorganisasjoner og andre høringsparter			
11	Knut Hellesvik, initiativtaker «Miljøvennlig havbruk uten utslipp i Ørland kommune» 04.02.2024	<p>Knut Hellesvik skriver i innspillet at planprogrammet ser ut til å være et godt rammeverk for utvikling av kommunedelplanen for klima og miljø.</p> <p>Knut Hellesvik ønsker en sterkere framheving av at kommunedelplanen for klima og miljø skal understøtte gjennomføringen av satsingsområdet «Ørland utvikler mangfold» fra kommuneplanens samfunnsdel, og da særlig mål nummer 3: «Ørland bruker og viser frem sin unike natur- og kulturarv». Hellesvik skriver videre at dette er viktig for å beholde og utvikle bolyst i grendene, samt for brukerne av sjøarealene.</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Planprogrammet beskriver at kommunedelplanen for klima og miljø skal «fungere som verktøy i kommunens bidrag til å følge opp egne mål fra kommuneplanens samfunnsdel (...)». Innspill om videre utdyping tas med videre i planarbeidet.</p>
13	Miljøpartiet De Grønne Ørland 06.02.2024	<p>Miljøpartiet De Grønne Ørland (MDG Ørland) kommer med to konkrete forslag til endringer av tekst i planprogrammet. Disse fremkommer av innspillsdokumentet <i>13_Miljøpartiet De Grønne Ørlands uttalelse_06.02.2024</i> og kan beskrives slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Endringsforslag s. 10/11: ønske om å omformulere fra «kan stille ambisiøse klimakrav» til «stiller ambisiøse klimakrav», samt ønske om et tillegg om at planprosessen skal sette måltall for servering av «mest mulig lokal mat basert på Ørlands ressurser i kommunens regi». - Endringsforslag s. 14: ønske om et tillegg om at klimabudsjett og -regnskap skal utarbeides for Ørland allerede for 2024. 	<p>Det første endringsforslaget er rettet mot beskrivelsen av kommuneplanens samfunnsdel som en overordnet føring for kommunedelplanen for klima og miljø. Innholdet i kommuneplanens samfunnsdel kan ikke endres i kommunedelplanen for klima og miljø, forslaget tas dermed ikke til følge.</p> <p>Når det gjelder det andre endringsforslaget mener administrasjonen at utarbeidelse av klimagassregnskap og -budsjett bør være nøye gjennomtenkt for å sikre</p>

			et så riktig sammenligningsgrunnlag som mulig i årene som kommer. Beskrivelsen av metode for utarbeidelse av klimagassregnskap og -budsjett vil inngå som en del av kommunedelplanen for klima og miljø. Forslaget tas ikke til følge, men intensjonen tas med videre i planarbeidet.
15	Ørland Sau og Geit og Ørland Beitelag 06.02.2024	Ørland Sau og Geit og Ørland Beitelag beskriver i sin uttalelse arbeidet med oppstart av felles beitebruksplan for Fosen, og ber Ørland kommune om at arbeidet med en beitebruksplan for Ørland gjennomføres samtidig som kommunedelplanene for klima og miljø og for naturmangfold. Ørland Sau og Geit og Ørland Beitelag skriver at de anser en beitebruksplan som et viktig kunnskapsgrunnlag. Avslutningsvis kommer Ørland Sau og Geit og Ørland Beitelag med to konkrete forslag til tillegg i planprogrammet for kommunedelplanen for klima og miljø.	Arbeidet med en beitebruksplan bør skje uavhengig av arbeidet med kommunedelplanene for klima og miljø og for naturmangfold. Samtidig kan det være en fordel om arbeidene foregår parallelt, slik at man kan dra gjensidig nytte av planprosessene. De konkrete forslagene tas ikke med i planprogrammet, men hensyn til beiteområder tas med videre i planarbeidet.
Interne innspill			
5	Enhet for eiendomsutvikling 23.01.2024	Anskaffelsesloven og forskrift om offentlige anskaffelser bør tilføyes sammen med de overordnede føringene i planprogrammet. Enhet for eiendomsutvikling ønsker å bli involvert senere i planprosessen, når det skal ses nærmere på utslipp knyttet til eiendom, kontrakter o.l.	Tas med i planprogrammet. Tas til følge. Planprogrammet legger opp til at kommunens enheter og avdelinger skal involveres for å sikre at kommunedelplanen bidrar til omforente løsninger og tiltak.
14	Enhet for landbruk 06.02.2024	Enhet for landbruk skriver i sin uttalelse at forslaget til planprogram for kommunedelplanen for klima og miljø ser veldig greit ut, og er positive til	Tas til orientering.

		<p>at kommunen får et styringsdokument for kommunen som setter klima- og miljøarbeidet i system.</p> <p>Enhet for landbruk fremmer et ønske om at representanter fra enhet for landbruk inngår i arbeidsgruppa når det skal arbeides med fagområder hvor det er naturlig med bidrag fra dem.</p> <p>Enhet for landbruk skriver videre at mye av kommunens areal har betydning for landbruksnæringen, og at en helhetlig forvaltning og forståelse av klima og miljø er viktig for å ivareta og utvikle robuste miljøområder. Det er viktig å ha gode retningslinjer for hvordan avveie klima og miljø mot annen arealbruk, og en tydelig jordvernstrategi kan være en viktig faktor for å nå prioriterte klima- og miljømål.</p> <p>Avslutningsvis skriver enhet for landbruk at det er avgjørende at kommunen finner gode arenaer for samarbeid mellom landbruk, annen næring, kommune og innbyggere, for at Ørland skal nå sine klima- og miljømål.</p>	<p>Tas til følge. Planprogrammet legger opp til at kommunens enheter og avdelinger skal involveres for å sikre at kommunedelplanen bidrar til omforente løsninger og tiltak.</p> <p>Tas til orientering. Jordvernstrategi er nevnt i planprogrammet som et mulig undertema i kommunedelplanen, og kan i tillegg være et aktuelt innspill til arbeidet med kommuneplanens arealdel.</p> <p>Arbeidsgruppen ønsker å involvere enhet for landbruk når møtesteder og arenaer for samarbeid skal planlegges.</p>
--	--	---	---